

ไต้หวัน (Chinese Taipei)

เมืองหลวง ไทเป

ที่ตั้ง เป็นเกาะในทะเลจีนใต้ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจีน ตรงข้ามมณฑลฝูเจี้ยน บริเวณเส้นละติจูดที่ 25 องศาเหนือ และเส้นลองจิจูดที่ 121 องศาตะวันออก มีช่องแคบไต้หวัน ซึ่งกว้างประมาณ 130 กม. ยาว 220 กม. คั่น พรมแดนด้านเหนือใกล้ญี่ปุ่น ทางใต้ใกล้ฟิลิปปินส์ ตะวันออก คือ มหาสมุทรแปซิฟิกและทะเลจีนใต้ เกาะไต้หวันมีความยาวจากเหนือ-ใต้ประมาณ 400 กม. และกว้างสุดจากตะวันออก-ตะวันตก 145 กม.

อาณาเขต ประกอบด้วยหมู่เกาะไต้หวัน หมู่เกาะเผิงหู หมู่เกาะจินเหมิน และมัตสุ (หม่าจู) พื้นที่รวมประมาณ 36,000 ตร.กม. ใกล้เคียงกับเนเธอร์แลนด์

ภูมิประเทศ 2 ใน 3 ของพื้นที่เป็นภูเขาที่ลาดลงเป็นที่ราบทางตะวันตก โดยมีเทือกเขาขนาดใหญ่และขนาดกลางทอดตัวจากทิศเหนือจรดทิศใต้ของตัวเกาะ ยอดเขาสูงสุด คือ ยอดเขาหยกหรือยูซัน สูง 3,952 ม. มีแม่น้ำสายสั้น ๆ และไหลเชี่ยว มีพื้นที่เพาะปลูก 24%

ภูมิอากาศ สภาพอากาศเป็นกึ่งโซนร้อน ฤดูหนาวอุณหภูมิเฉลี่ยสูงกว่า 15 องศาเซลเซียส ฤดูร้อนอุณหภูมิเฉลี่ย 25-28 องศาเซลเซียส อากาศโดยทั่วไปทางตอนใต้ร้อนกว่าทางตอนเหนือ ปริมาณน้ำฝนค่อนข้างมากเฉลี่ย 2,580 มม.ต่อปี บริเวณที่มีฝนตกชุก คือ บริเวณตอนเหนือของเกาะ และยังคงเผชิญกับพายุไต้ฝุ่นและแผ่นดินไหวเสมอ

ประชากร 23.26 ล้านคน (ปี 2565) เป็นชาวไต้หวัน 84% จีนแผ่นดินใหญ่ 14% ชาวเขา/พื้นเมือง 2% ชาวไต้หวันมีอายุขัยเฉลี่ย 79.84 ปี โดยอัตราการเกิดของไต้หวันมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง และจะเผชิญปัญหาอัตราการเจริญพันธุ์ต่ำที่สุดในโลกภายในปี 2578 โดยอัตราการเกิดอยู่ที่ 138,986 คนเมื่อปี 2565 ลดลง 14,834 คนจากปี 2564 ขณะที่อัตราผู้สูงอายุของไต้หวันเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งคาดว่าจะมากกว่า 20% ของจำนวนประชาชนทั้งหมดภายในปี 2568

ศาสนา ผสมผสานระหว่างพุทธ ขงจื้อ และเต๋า 93% คริสต์ 4.5% และอื่น ๆ 2.5%

ภาษา ภาษาจีนกลางเป็นภาษาทางการ ภาษาท้องถิ่น คือ ไต้หวัน และฮักกา

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือของประชาชน 99.1% จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา 88% ไต้หวันปฏิรูประบบการศึกษาในช่วงทศวรรษ 2000 (ปี 2543-2552) เพื่อยกระดับการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษา และการศึกษาทางการช่างเป็นมหาวิทยาลัย ไต้หวันมีมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย 137 แห่ง และวิทยาลัยวิชาชีพ 12 แห่ง มี Academy Sinica หรือบัณฑิตยสถานเป็นสถาบันวิจัยที่มีชื่อเสียงที่สุดของไต้หวัน มีสถาบันต่าง ๆ ในสังกัด 24 แห่ง และศูนย์วิจัย 3 แห่งใน 3 สาขา ได้แก่ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีววิทยา และมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทำให้มหาวิทยาลัยของไต้หวันมีจำนวนเกินอุปสงค์และมีการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการของตลาด อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้เข้าเรียนระดับอุดมศึกษาของไต้หวันลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2555 โดยจะลดลงเฉลี่ย 3,400 คนต่อปีในช่วง 16 ปีข้างหน้า เนื่องจากอัตราการเกิดต่ำ และคาดว่าจะลดลงต่ำกว่า 150,000 คนภายในปี 2581

ความเป็นมาของไต้หวัน หลังจากกองทัพของ พล.อ. เจียงไคเช็คพ่ายแพ้สงครามกลางเมืองให้แก่พรรคคอมมิวนิสต์จีน ชาวจีนประมาณ 2 ล้านคน อพยพไปตั้งถิ่นฐานในไต้หวันเมื่อ ค.ศ.2492

การเมือง ประธานาธิบดีเป็นผู้นำรัฐบาล ผู้นำกองทัพ และเป็นตัวแทนในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ มีอำนาจสั่งการ นรม. ซึ่งเป็นผู้นำสภาบริหาร (ครม.) ประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดีอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และสามารถลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งได้อีกเป็นสมัยที่ 2

โครงสร้างการปกครอง รัฐธรรมนูญไต้หวันแบ่งอำนาจอธิปไตยออกเป็น 5 สภา (The Five Yuans) ซึ่งมีอำนาจการบริหารประเทศสูงสุด ประกอบด้วย 1) สภาบริหาร (The Executive Yuan) 2) สภานิติบัญญัติ (The Legislative Yuan) 3) สภาตุลาการ (The Judicial Yuan) 4) สภาตรวจสอบและคัดเลือก (The Examination Yuan) และ 5) สภาควบคุม (The Control Yuan)

สภาบริหาร (The Executive Yuan หรือ ครม.) มี นรม.เป็นประธาน รับผิดชอบการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล มีองค์กรย่อย 3 ระดับภายใต้สภาบริหาร คือ 1) คณะมนตรีสภาบริหาร (Executive Yuan Council) คือ ครม. 2) องค์กรบริหาร (Executive Organizations) คือ กระทรวงและคณะกรรมการต่าง ๆ ที่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง 3) หน่วยงานขึ้นตรง (Subordinate Departments) รวมไปถึงสำนักงานประมาณ กรมบัญชีกลาง สำนักงานสถิติ กรมประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการพิเศษอื่น ๆ และคณะกรรมการเฉพาะกิจ

สภานิติบัญญัติ (The Legislative Yuan) เป็นตัวแทนของประชาชนในการออกกฎหมายและควบคุมการทำงานของสภาบริหาร ผู้แทนของสภานิติบัญญัติมาจากการเลือกตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี สภานิติบัญญัติมีสมัยประชุมปีละ 2 ครั้ง และมีอำนาจในการออกกฎหมายทั่วไป การรับรองคำสั่งฉุกเฉิน การตรวจสอบร่างรัฐบัญญัติงบประมาณ และการตรวจสอบรายงานทางบัญชี การรับรองรัฐบัญญัติที่ออกโดยกฎอัยการศึก และการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

สภาตุลาการ (The Judicial Yuan) ประกอบด้วยศาลชั้นต้น (The District Court) ศาลอุทธรณ์ (The High Court) และศาลฎีกา (The Supreme Court) สภาตุลาการเป็นองค์กรด้านตุลาการสูงสุด โดยควบคุมกระทรวงยุติธรรม ศาลฎีกา ศาลฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการระเบียบวินัยข้าราชการ สภาตุลาการมีประธาน รองประธาน ตุลาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ 17 คน ซึ่งประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสภาควบคุม

สภาตรวจสอบและคัดเลือก (The Examination Yuan) ดูแลและจัดระบบกิจการพลเรือนรับผิดชอบในการสอบสวน การแต่งตั้ง การคัดเลือก การใช้จ่ายเงินของข้าราชการในสังกัดของรัฐบาล

สภาควบคุม (The Control Yuan) เป็นฝ่ายควบคุมสูงสุด มีสิทธิในการให้ความคิดเห็น การพิจารณาความผิดของข้าราชการ การตักเตือน การลงโทษ และการตรวจสอบบัญชี สภาควบคุมมีอำนาจในการถอดถอน จนท.

เศรษฐกิจ ไต้หวันมีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่ขับเคลื่อนด้วยอุตสาหกรรมการผลิต โดยเฉพาะการส่งออกอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักรกล และปิโตรเคมี เศรษฐกิจไต้หวันมีจุดแข็งสำคัญจากนโยบายทางการเงินระดับมหภาค สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การกำกับดูแลที่โปร่งใส และมีเงินสำรองระหว่างประเทศ 554,930 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สูงเป็นอันดับ 6 ของโลกเมื่อสิ้นปี 2565 ถัดจากจีน ญี่ปุ่น สวิตเซอร์แลนด์ รัสเซีย และอินเดีย ขณะที่นโยบายของประธานาธิบดีไช่ อิงเหวิน ให้ความสำคัญลำดับแรกกับการพัฒนาและปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการมุ่งส่งเสริมนโยบาย New Southbound เพื่อกระชับความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศในอาเซียนและเอเชียใต้มากขึ้น

การที่เศรษฐกิจไต้หวันพึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก ทำให้ได้รับผลกระทบจากการที่อุปสงค์ทั่วโลกลดลง และความสัมพันธ์ที่ตึงเครียดระหว่างจีนกับไต้หวัน ประกอบกับไต้หวันมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีอัตราการเกิดต่ำ การเพิ่มสูงขึ้นของผู้สูงอายุและอัตราการว่างงานของคนรุ่นใหม่ ส่งผลให้ไต้หวันมีแนวโน้มการขาดแคลนแรงงานในอนาคต และการลดลงของอุปสงค์และรายได้จากการจัดเก็บภาษี ทั้งนี้ ธนาคารกลางไต้หวันปรับลดประมาณการเศรษฐกิจปี 2566 เป็น 1.46% เมื่อ ก.ย.2566 จากเดิม 1.72% เนื่องจากภาคการส่งออกของไต้หวันหดตัวติดต่อกันเป็นปีที่ 12 โดยหวัง ม.ค.-ส.ค.2566 ลดลง 7.3% เช่นเดียวกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เผยแพร่รายงานเมื่อ ต.ค.2566 ปรับลดคาดการณ์การขยายตัวทางเศรษฐกิจของไต้หวันปี 2566 เหลือ 0.8% ด้วยสภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว ซึ่งได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากสถานการณ์ความขัดแย้งรัสเซีย-ยูเครน และการแพร่ระบาดของ COVID-19

สกุลเงิน : ดอลลาร์ไต้หวัน อัตราแลกเปลี่ยน 32.39 ดอลลาร์ไต้หวัน : 1 ดอลลาร์สหรัฐ หรือ 1 ดอลลาร์ไต้หวัน : 1.13 บาท (ต.ค.2566)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) : 761,690 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2565)

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 2.43% (ปี 2565)

ดุลบัญชีเดินสะพัด : 101,731 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2565)

ดุลการค้า : เกินดุล 68,989 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2565)

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 32,811 ดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2565)

แรงงาน : 11.85 ล้านคน (ปี 2565)

อัตราการว่างงาน : 3.42% (ส.ค.2566)

อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ย : 2.93% (ก.ย.2566)

มูลค่าการส่งออก : 479,510 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2565)

สินค้าส่งออกสำคัญ : สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เซมิคอนดักเตอร์ ปีโตรเคมี ยานยนต์และส่วนประกอบ เรือ อุปกรณ์สื่อสารแบบไร้สาย จอแสดงผลแบบแบน เหล็ก พลาสติก คอมพิวเตอร์

คู่ค้าส่งออกสำคัญ : จีน สหรัฐฯ ฮองกง ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เกาหลีใต้

มูลค่าการนำเข้า : 427,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2565)

สินค้านำเข้าสำคัญ : น้ำมัน เซมิคอนดักเตอร์ ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน เหล็ก คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สื่อสารแบบไร้สาย ยานยนต์ สารเคมี สิ่งทอ

คู่ค้านำเข้าสำคัญ : จีน ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป สหรัฐฯ อาเซียน และตะวันออกกลาง

การทหาร กองทัพใต้หวันมีกำลังพลทั้งหมด 1,681,500 นาย กองปฏิบัติหน้าที่ 170,000 นาย กองกำลังทหารสำรอง 1,500,000 นาย และกองกำลังกึ่งทหาร 11,500 นาย ในปี 2567 ครม.ใต้หวันเสนองบประมาณทางการทหาร 19,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 3.5% จากปี 2566 ซึ่งคิดเป็น 15% ของรายจ่ายของรัฐบาลทั้งหมด เพื่อจัดยุทโธปกรณ์ใหม่และพัฒนากองทัพใต้หวันให้ทันสมัย โดยค่าใช้จ่ายทางการทหารของใต้หวันเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 2% ของ GDP เมื่อปี 2560 เป็น 2.5% ของ GDP ในปี 2567

ทบ.กำลังพล 100,000 นาย ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ รถถังหลัก 1,012 คัน ปืนใหญ่อัตตาจร 272 กระบอก และปืนใหญ่แบบลากจูง 1,760 กระบอก

ทร.กำลังพล 40,000 นาย ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ เรือลาดตระเวน 43 ลำ เรือฟริเกต 22 ลำ เรือดำน้ำ 4 ลำ เรือพิฆาต 4 ลำ และเรือคอร์เวต 2 ลำ

ทอ.กำลังพล 35,000 นาย ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ เครื่องบินขับไล่ 285 ลำ เฮลิคอปเตอร์โจมตี 91 ลำ เครื่องบินขนส่ง 19 ลำ และเครื่องบินสำหรับภารกิจพิเศษ 19 ลำ

ใต้หวันลงนามข้อตกลงทางการทหารกับสหรัฐฯ มูลค่า 77,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐเมื่อ ต.ค.2565 เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของระบบป้องกันภัยทางอากาศเป็นระยะ 5 ปี ระหว่าง ปี 2565-2570

ปัญหาด้านความมั่นคง

ปัญหาด้านความมั่นคงของใต้หวัน ได้แก่ ภัยคุกคามทางทะเล จากการอ้างอำนาจอธิปไตยเหนือหมู่เกาะในทะเลจีนใต้และทะเลจีนตะวันออก ภัยคุกคามทางไซเบอร์ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ใต้หวันเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ADB, APEC, BCIE, ICC, IOC, ITUC, PGEC, PECC, WFTU และ WTO ขณะนี้ใต้หวันสมัครเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Comprehensive and Progressive Agreement of Trans-Pacific Partnership-CPTPP) เมื่อ 22 ก.ย.2564 และอยู่ระหว่างการรอผลการรับสมัคร

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ใต้หวันมีความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับสูง เนื่องจากรัฐบาลสนับสนุนและทุ่มเทงบประมาณด้านการศึกษาจำนวนมาก ทำให้ใต้หวันเป็นผู้ผลิตสินค้าประเภทเทคโนโลยีสารสนเทศชั้นนำของโลก และจำนวนการจดทะเบียนสิทธิบัตรต่าง ๆ เป็นรองเพียงสหรัฐฯ เยอรมนี และญี่ปุ่น อีกทั้งมีขีดความสามารถในการแข่งขันอันดับที่ 6 ของโลกในปี 2566 จากทั้งหมด 64 เขตเศรษฐกิจบทบาทสำคัญของรัฐบาลในการสนับสนุนธุรกิจด้านเทคโนโลยีขั้นสูงต่าง ๆ คือ การให้คำปรึกษาและจัดหางบประมาณในการลงทุน รวมทั้งจัดตั้งกองทุนสำหรับการตั้งศูนย์ส่งเสริมธุรกิจเกือบ 100 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่

ดำเนินการโดยมหาวิทยาลัย เฉพาะอย่างยิ่งสถาบันวิจัยเทคโนโลยี (Industrial Technology Research Institute-ITRI) ที่ได้รับการยกย่องในการเป็นผู้นำของโลกด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ไต้หวันมุ่งเน้นการพัฒนาวิทยาศาสตร์ ทั้งงานวิจัยและการพัฒนาใน 7 สาขาหลัก คือ อุตสาหกรรมชีวภาพและเภสัชกรรม อุตสาหกรรมพลังงานสีเขียว อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลที่ทันสมัย อุตสาหกรรมอาหาร การพัฒนาให้เมืองเกาหยวนเป็นศูนย์กลางเทคโนโลยี เกษตรกรรมแนวใหม่ และเศรษฐกิจหมุนเวียน นอกจากนี้ ไต้หวันยังมุ่งกระชับความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์กับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้ โดยจัดตั้งศูนย์วิจัยวิทยาศาสตร์ในประเทศต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2560 มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนในด้านการทำน้ำสะอาด ระบบสาธารณสุขอัจฉริยะ การรักษาสีงแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับมนุษย์ ความร่วมมือดังกล่าวเป็นโอกาสให้แสดงถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของไต้หวัน และยิ่งส่งเสริมให้นักวิจัยไต้หวันทำการวิจัยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายมุ่งใต้ใหม่ (New Southbound Policy) ของรัฐบาล ที่มุ่งส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศในภูมิภาค ไต้หวันหวังว่าจะนำผลลัพธ์จากการวิจัยร่วมกันข้างต้นไปพัฒนาภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็ผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างไต้หวันกับประเทศในภูมิภาค โดยเฉพาะด้านการป้องกันภัยพิบัติ อุปกรณ์และบริการทางการแพทย์ และการเกษตรอัจฉริยะ

การขนส่งและโทรคมนาคม ท่าอากาศยาน 37 แห่ง ใช้การได้ดี 35 แห่ง ท่าอากาศยานสำคัญ คือ ท่าอากาศยานนานาชาติไต้หวันเกาหยวน (เดิมชื่อท่าอากาศยานนานาชาติเจียงไคเช็ค) เส้นทางรถไฟ 1,597 กม. เส้นทางถนน 42,520 กม. มีระบบการขนส่งมวลชนที่ทันสมัยและมีรถไฟความเร็วสูง การโทรคมนาคม : โทรศัพท์พื้นฐาน 13.77 ล้านเลขหมาย และโทรศัพท์เคลื่อนที่ 29.68 ล้านเลขหมาย รหัสโทรศัพท์ 886 ใช้ระบบดิจิทัลทั้งหมด โทรทัศน์ 75 ช่อง สถานีวิทยุ 170 สถานี ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 20.60 ล้านคน รหัสอินเทอร์เน็ต .tw

การเดินทาง สายการบินไทยที่บินตรงจากกรุงเทพฯ-ไต้หวันเฉลี่ยสัปดาห์ละ 48 เที่ยวบิน ได้แก่ ไชน่าแอร์ไลน์ (สายการบินประจำชาติของไต้หวัน) สตาร์แอร์ อีวีเอแอร์ และไทเกอร์แอร์ ระยะเวลาในการบิน 3 ชม. 45 นาที เวลาที่ไต้หวันเร็วกว่าไทย 1 ชม. ไต้หวันประกาศขยายระยะเวลาเที่ยวบินการตรวจลงตราให้กับผู้ถือหนังสือเดินทางไทยออกไปอีก 1 ปี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามส่งเสริมนโยบาย New Southbound โดยมีผลตั้งแต่ 1 ส.ค.2566-31 ก.ค.2567 และนักท่องเที่ยวไทยสามารถพำนักในไต้หวันได้ไม่เกิน 14 วัน

สถานะของไต้หวันในประชาคมโลก จีนถือว่าไต้หวันเป็นมณฑลหนึ่งของจีน และมีนโยบายรวมไต้หวันเข้ากับจีนเหมือนฮ่องกงและมาเก๊า (ปัจจุบันเป็นเขตบริหารพิเศษของจีนหลังจากสหราชอาณาจักรและโปรตุเกสส่งมอบคืนให้จีนเมื่อปี 2540 และปี 2542 ตามลำดับ) จึงกำหนดให้ประเทศต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ทางการทูตกับจีนต้องยึดมั่น “นโยบายจีนเดียว” คือ ถือว่าไต้หวันเป็นส่วนหนึ่งของจีน ทำให้ไต้หวันมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศต่าง ๆ ในโลก 12 ประเทศ (เบลีซ เฮติ เซนต์คิตส์และเนวิส เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ กัวเตมาลา ปารากวัย เซนต์ลูเชีย เอสวาตินี นครรัฐวาติกัน ปาเลา ตูวาลู และหมู่เกาะมาร์แชลล์) โดยฮอนดูรัสยุติความสัมพันธ์ทางการทูตกับไต้หวันเมื่อ มี.ค.2566 และเปลี่ยนไปสถาปนาความสัมพันธ์กับจีนอย่างเป็นทางการ ปัจจุบันประเทศที่มีสถานทูตประจำอยู่ในไทเป ได้แก่ เบลีซ กัวเตมาลา เฮติ นิการากัว ปารากวัย เอสวาตินี หมู่เกาะมาร์แชลล์ ปาเลา และนครรัฐวาติกัน ขณะที่ไต้หวันไม่มี สอท.ในไทย โดยทางปฏิบัติ สำนักงานเศรษฐกิจและวัฒนธรรมไทเปประจำประเทศไทย (Taipei Economic and Cultural Office in Thailand) ทำหน้าที่ประสานงานด้านการค้าและเศรษฐกิจ

ไต้หวันมีข้อตกลงทางการค้ากับหลายประเทศ ไต้หวันลงนามข้อตกลงทางการค้าเสรี (free-trade agreement-FTA) กับปานามา (ปี 2546) กัวเตมาลา (ปี 2549) เอลซัลวาดอร์ และฮอนดูรัส (ปี 2550) แต่ไต้หวันประกาศระงับ FTA กับเอลซัลวาดอร์ตั้งแต่ 15 พ.ค.2566 หลังจากเอลซัลวาดอร์ละเมิดข้อตกลงด้วยการยกเลิก FTA แต่เพียงฝ่ายเดียวเมื่อ พ.ย.2565 ขณะที่ FTA กับปานามา ยังมีผลบังคับใช้ แม้ว่าปานามาจะตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับไต้หวันเมื่อ มิ.ย.2560 นอกจากนี้ ไต้หวันยังลงนามข้อตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับจีน (Economic Cooperation Framework Agreement-ECFA) (ปี 2553) และความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Economic Cooperation Agreement-ECA) กับนิวซีแลนด์ (ปี 2556) สิงคโปร์ (ปี 2556) ปารากวัย (ปี 2562) เอสวาตินี (ปี 2562) หมู่เกาะมาร์แชลล์ (ปี 2563) และเบลีซ (ปี 2563)

ไต้หวันกับสหรัฐฯ ลงนามความตกลงการค้าฉบับแรกเมื่อ 1 มิ.ย.2566 ภายใต้ข้อริเริ่มการค้าระหว่างไต้หวัน-สหรัฐฯ แห่งศตวรรษที่ 21 (Taiwan-U.S. 21st Century Trade Initiative) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงการตรวจสอบด้านศุลกากรให้มีประสิทธิภาพขึ้น จัดทำแนวปฏิบัติที่ดี ด้านกฎระเบียบ กำหนดมาตรการต่อต้านการทุจริตที่ครอบคลุม และการส่งเสริมโอกาสทางการค้าและการลงทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในไต้หวันและสหรัฐฯ

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

- 1) การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ กับไต้หวันในด้านการทหาร โดยเฉพาะความร่วมมือภายใต้ Taiwan Travel Act ความเคลื่อนไหวดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อความตึงเครียดในภูมิภาค
- 2) ไต้หวันพยายามเสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่น ๆ ทั้งในและนอกภูมิภาคเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะนโยบาย New Southbound ที่มุ่งขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศในอาเซียน เอเชียใต้ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์
- 3) การพัฒนาอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ และการกระจายห่วงโซ่อุปทานไปยังประเทศอื่นๆ เช่น แผนพัฒนาชิ้นส่วนเซมิคอนดักเตอร์ขนาด 5 นาโนเมตร ในโรงงานผลิตในรัฐเอริโซนา สหรัฐฯ ซึ่งจะเริ่มการผลิตเต็มรูปแบบในปี 2567

การติดต่อกับไทย

ไทยยึดหลักการจีนเดียวและไม่มีความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับไต้หวัน แต่ยังมีการติดต่อระหว่างกันในด้านเศรษฐกิจ วิชาการ และสังคม ส่วนภาคเอกชน ได้แก่ Joint Economic Cooperation between Chinese National, Association of Industry & Commerce (CNAIC) และ Federation of Thai Industries (FTI) (ม.ค.2532)

การค้าทวิภาคี ม.ค.-ก.ย.2566 ไต้หวันเป็นคู่ค้าลำดับที่ 5 ของไทย มูลค่าการค้ารวม 15,006.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 18.14% จากช่วงเดียวกันของปี 2565 ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้าไต้หวัน 7,879.44 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยนำเข้าจากไต้หวัน 11,443.13 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้น 26.18%) ไทยส่งออกไปไต้หวัน 3,563.68 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ลดลง 1.93%) สินค้านำเข้าของไทยที่สำคัญ ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ เหล็กและเหล็กกล้า เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ สินค้าส่งออกของไทยที่สำคัญ ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ สำหรับการลงทุน ไทยเป็น 1 ใน 3 ประเทศที่มีการลงทุนในไต้หวันสูงสุดในห้วง 7 เดือนแรกของปี 2566 มีมูลค่า 86.39 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยลงทุนในอุตสาหกรรม Professional, Scientific and Technical Services มากที่สุด 59.89% ของการลงทุนจากไทยทั้งหมด ขณะที่ไต้หวันเป็นแหล่งที่มาของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment-FDI)

สำคัญอันดับ 4 ของไทย โดยยื่นขอลงทุนภาคการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในไทยมากกว่า 30 โครงการ มูลค่ามากกว่า 30,000 ล้านบาทในห้วง 8 เดือนแรกของปี 2566

การท่องเที่ยว ประเทศไทยและคนไทยเป็นที่ชื่นชอบของชาวไต้หวันในทุกระดับ เนื่องจากความใกล้ชิดด้านเชื้อชาติ วัฒนธรรม และค่าครองชีพใกล้เคียงกัน ทำให้ไทยเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวที่สำคัญของไต้หวัน โดยเมื่อ ม.ค.-ก.ค.2566 ชาวไต้หวันเดินทางมาท่องเที่ยวไทย 418,000 คน เพิ่มขึ้น 87% จากห้วงเดียวกันก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ส่วนชาวไทยเดินทางไปไต้หวันแล้ว 217,000 คน ซึ่งบรรลุเป้าหมายที่ไต้หวันคาดหวังให้นักท่องเที่ยวไทยเยือนไต้หวันอย่างน้อย 200,000 คน ภายในปี 2566

แรงงาน ไต้หวันเป็นตลาดแรงงานสำคัญอันดับ 1 ของไทยในปี 2565-2566 มีแรงงานไทยในไต้หวัน 66,976 คน และส่งเงินกลับไทยประมาณ 6,000 ล้านบาทต่อปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพผู้ปฏิบัติงานในโรงงานประเภทควบคุมเครื่องจักรและประกอบชิ้นส่วน

ด้านวิชาการ ไทยและไต้หวันมีความร่วมมือด้านวิชาการครอบคลุมหลากหลายสาขา โดยเฉพาะด้านเกษตรกรรม สาธารณสุขชุมชน และการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises-SMEs) ความตกลงสำคัญ ได้แก่ ความตกลงส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนและความตกลงยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน (ปี 2542) ความตกลงระหว่างสำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทยประจำไทเปและสำนักงานเศรษฐกิจและการค้าไทเปประจำประเทศไทย เพื่อการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ (ปี 2555) ส่งผลให้นักธุรกิจ นักลงทุนไทยและไต้หวันได้รับประโยชน์จากการที่ไม่ต้องเสียภาษีซ้ำซ้อนในส่วนจากรายได้จากการดำเนินธุรกิจระหว่างไทยและไต้หวัน

น.ส.ไช่ อิงเหวิน
(Tsai Ing-wen)

ตำแหน่ง	ประธานาธิบดี
เกิด	31 สิงหาคม 2499 (อายุ 68 ปี/ปี 2567) ที่ไต้หวัน
การศึกษา	ปริญญาตรีด้านกฎหมาย National Taiwan University ปริญญาโทด้านกฎหมาย Cornell University สหรัฐฯ ปริญญาเอกด้านกฎหมาย London School of Economics เชี่ยวชาญด้านกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ และกฎหมายการแข่งขัน
สถานภาพทางครอบครัว	โสด
สังกัดพรรค	ประชาธิปไตยก้าวหน้า (Democratic Progressive Party-DPP)
ประวัติการทำงาน	ปี 2527-2543 - รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ด้านกฎหมาย National Chengchi University และ Soochow University
ประวัติทางการเมือง	ปี 2535-2543 - เริ่มงานทางการเมือง โดยเข้าร่วมกับพรรคก๊กมินตั๋ง หัวหน้าที่ปรึกษาด้านกฎหมายคณะเจรจาการค้าของไต้หวันเพื่อเข้าร่วม GATT และ WTO
ปี 2537-2541	- ที่ปรึกษาอาวุโส สภากิจการแผ่นดินใหญ่
ปี 2542-2543	- ที่ปรึกษาอาวุโส สภาความมั่นคงแห่งชาติ

- ปี 2543-2547 - ประธานสภากิจการแผ่นดินใหญ่ โดยการเชิญของประธานาธิบดีเงิน ส่วยเปียน จากพรรคประชาธิปไตยก้าวหน้า (DPP) ก่อนจะเข้าเป็นสมาชิกพรรค DPP เมื่อปี 2547
 - ปี 2548-2549 - สมาชิกสภานิติบัญญัติ
 - ปี 2549-2550 - รอง นรม. ไต้หวัน
 - ปี 2551 - หัวหน้าพรรคประชาธิปไตยก้าวหน้า
 - ปี 2555 - เป็นสตรีคนแรกของไต้หวันที่ลงสมัครชิงตำแหน่งประธานาธิบดี โดยแพ้คะแนน นายหม่า อิงจิว จากพรรคก๊กมินตั๋ง
 - ปี 2559-ปัจจุบัน - ประธานาธิบดีไต้หวัน (ชนะการเลือกตั้งสมัยที่ 2 เมื่อ ม.ค.2563)
 - ปี 2565 - ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรค DPP
-

นายไ่ ชิงเต๋อ
(Lai Ching-te / William Lai)

ตำแหน่ง	รองประธานาธิบดี
เกิด	6 ตุลาคม 2502 (อายุ 65 ปี/ปี 2567) ที่ไต้หวัน
การศึกษา	ปริญญาตรีด้านเวชศาสตร์ฟื้นฟู National Taiwan University ประกาศนียบัตรบัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ National Cheng Kung University ไต้หวัน ปริญญาโทด้านสาธารณสุข Harvard University สหรัฐฯ
สถานภาพทางครอบครัว	สมรสกับนาง Wu Mei-ju มีบุตร 2 คน
สังกัดพรรค	ประชาธิปไตยก้าวหน้า (Democratic Progressive Party-DPP)
ประวัติการทำงาน	
ปี 2537	- หัวหน้าแพทย์ประจำบ้าน National Cheng Kung University
ประวัติทางการเมือง	
ปี 2539	- ลงสมัครเลือกตั้งผู้แทนสมาชิกรัฐสภา
ปี 2541-2553	- สมาชิกสภานิติบัญญัติเมืองไถหนาน ได้รับการคะแนนเสียงจากพลเมืองไถหนานให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกัน 4 วาระ
ปี 2553-2560	- นายกเทศมนตรีคนแรกของประเทศปกครองพิเศษไถหนาน โดยชนะการเลือกตั้งอีกครั้งเมื่อปี 2557 ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุดเป็นประวัติการณ์การเลือกตั้งผู้ว่าการหรือนายกเทศมนตรี
ปี 2560-2562	- นรม.ไต้หวัน

ปี 2562-ปัจจุบัน
มกราคม 2566
มีนาคม 2566

- รองประธานาธิบดีไต้หวัน
- หัวหน้าพรรค DPP
- สัมภาษณ์ตำแหน่งประธานาธิบดีไต้หวัน

สภาบริหารไต้หวัน

ประธานาธิบดี	Tsai Ing-wen
รองประธานาธิบดี	William Lai
นรม.	Chen Chien-jen
รอง นรม.	Cheng Wen-tsan
เลขาธิการ นรม.	Li Men-yen
รองเลขาธิการ นรม.	Ho Pei-shan
รองเลขาธิการ นรม.	Lee Guo-shin
โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	Lin Tzu-luen
รัฐมนตรีลอย	Lin Wan-l
รัฐมนตรีลอย	Chang Jing-sen
รัฐมนตรีลอย	Deng Chen-chung
รัฐมนตรีลอย	Lo Ping-cheng
รัฐมนตรีลอย	Chang Tai-chin
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Lin Yu-chang
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	Joseph Wu
รมว.กระทรวงกลาโหม	Chiu Kuo-cheng
รมว.กระทรวงการคลัง	Chuang Tsui-yun
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ	Pan Wen-chung
รมว.กระทรวงยุติธรรม	Tsai Ching-hsiang
รมว.กระทรวงกิจการเศรษฐกิจ	Wang Mei-hua
รมว.กระทรวงขนส่งและคมนาคม	Wang Kwo-tsai
รักษาการ รมว.กระทรวงเกษตร	Chen Junne-jih
รมว.กระทรวงสาธารณสุขและสวัสดิการ	Hsueh Jui-yuan
รมว.กระทรวงสิ่งแวดล้อม	Shieu Fuh-sheng
รมว.กระทรวงแรงงาน	Hsu Ming-chun
รมว.กระทรวงวัฒนธรรม	Shih Che
รมว.กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและรัฐมนตรีลอย	Wu Tsung-tsong
รมว.กระทรวงดิจิทัล	Audrey Tang
รมว.กระทรวงการพัฒนาแห่งชาติและรัฐมนตรีลอย	Kung Ming-hsin
รมว.กระทรวงกิจการแผ่นดินใหญ่	Chiu Tai-san
รมว.กระทรวงกิจการมหาสมุทร	Kuan Bi-ling
รมว.กระทรวงกิจการชุมชนต่างประเทศ	Hsu Chia-ching
รมว.กระทรวงกิจการทหารผ่านศึก	Feng Shih-kuan
รมว.กระทรวงกิจการชนเผ่าพื้นเมือง	Icyang Parod
รมว.กระทรวงกิจการชนเผ่าอาากา	Yiong Con-ziin
รมว.กระทรวงการก่อสร้างสาธารณะและรัฐมนตรีลอย	Wu Tse-cheng
รมว.กระทรวงงบประมาณ บัญชี และสถิติ	Chu Tzer-ming

รมว.กระทรวงการบริหารทรัพยากรบุคคล	Su Chung-jung
รมว.กระทรวงพลังงานปรมาณู	Hsieh Shou-shing
ผู้ว่าการธนาคารแห่งชาติไต้หวัน	Yang Chin-long
ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลสถาบันการเงิน	Huang Tien-mu
ผอ.พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ	Hsiao Tsung-huang
ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งกลาง	Lee Chin-yung
ประธานคณะกรรมการเพื่อความป็นธรรมทางการค้า	Lee May

(ต.ค.2566)

